

तस्यां सभायामासीनाः सुव्रताः सत्यसङ्गराः । दिवीव देवा ब्रह्माणं युधिष्ठिरमुपासते ।

इतिश्रीमहाभारतसभापर्वणि सभाक्रियापर्वणि सभाप्रवेशोनामचतुर्थोऽध्यायः समाप्तश्चसभाक्रियापर्व ॥ ४ ॥

॥ अथ लोकपालसभाख्यानपर्व ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अथ तत्रोपविष्टेषु पाण्डवेषु महात्मसु । महत्सुचोपविष्टेषु गन्धर्वेषु च भारत । १२५

वेदोपनिषदां वेत्ता ऋषिःसुरगणार्चितः । इतिहासपुराणज्ञः पुराकल्पविशेषवित् ।

न्यायविद्वर्त्मतत्त्वज्ञः षडङ्गविदनुत्तमः । ऐक्यसंयोगनानात्वसमवायविशारदः ।

वक्ता प्रगल्भा मेधावी स्मृतिमान्नयवित्कविः । परावरविभागज्ञः प्रमाणकृतनिश्चयः ।

पञ्चावयवयुक्तस्य वाक्यस्य गुणदोषवित् । उत्तरोत्तरवक्ता च वदतोऽपि वृहस्पतेः ।

धर्मकामार्थमोक्षेषु यथावत्कृतनिश्चयः । तथा भुवनकोषस्य सर्वस्यास्य महामतिः । १२६

प्रत्यक्षदर्शी लोकस्य तिर्यग्गूर्द्धमधस्तथा । सांख्ययोगविभागज्ञो निर्व्विर्वित्सुः सुरासुरान् ।

सन्धिविग्रहतत्त्वज्ञस्त्वनुमानविभागवित् । षाड्गुणविधियुक्तस्य सर्वशास्त्रविशारदः ।

युद्धगान्धर्व्वसेवी च सर्वत्राप्रतिघस्तथा । एतैश्चान्यैश्च बह्विभिर्युक्तो गुणगणैर्भुनिः ।

लोकाननुचरन्सर्व्वानगमन्तां सभां नृप । नारदः सुमहोतेजा ऋषिभिः सहितस्तदा ।

पारिजातेन राजेन्द्र रैवतेन च धीमता । सुमुखेन च शौम्येन देवर्षिरमितद्युतिः । १२७

सभास्थान्पाण्डवान् द्रुपुं प्रीयमाणो मनोजवः । जयाशीर्भिस्तु तं विप्रो धर्मराजानमार्चयत् ।

तमागतमृषिं दृष्ट्वा नारदं सर्व्वधर्मवित् । सहसा पाण्डवश्रेष्ठः प्रत्युत्थायानुजैः सह ।

अभ्यवादयत प्रीत्या विनयावनतस्तदा । तदर्हमासनं तस्मै सम्प्रदाय यथाविधि । गाञ्चैव मधुपर्कञ्च सम्प्रदीयार्थमेव च

अर्चयामास रत्नैश्च सर्व्वकामैश्च धर्मवित् । तुतोष च यथावच्च पूजां प्राप्य युधिष्ठिरात् ।

सोऽर्चितः पाण्डवैः सर्व्वैर्महर्षिर्व्वेदपारगः । धर्मकामार्थसंयुक्तं पप्रच्छेदं युधिष्ठिरं । १२८

॥ नारद उवाच ॥ कचिदर्थ्याश्च कल्पन्ते धर्मे च रमते मनः । सुखानि चानुभूयन्ते मनश्च न विहन्यते ।

कचिदाचरितां पूर्व्वैर्नरदेव पितामहैः । वर्त्तसे वृत्तिमनुद्रां धर्मार्थसहितां त्रिषु ।

कचिदर्थेन वा धर्मं धर्मेणार्थमथाऽपि वा । उभौ वा प्रीतिसारेण न कामेन प्रबाधसे ।

कचिदर्थञ्च धर्मञ्च कामञ्च जयताम्बर । विभज्य काले कालज्ञं समं वरदं सेवसे ।

कचिद्राजगुणैःषड्भिः सप्तोपायांस्तथाऽनघ । बलाबलेन सम्यक्त्वंचतुर्दशं परीचसे । १२९

कचिदात्मानमन्वीक्ष्य परांश्च जयताम्बर । तथा सन्धाय कर्माणि श्रेष्ठे भारत सेवसे ।

कचित्प्रत्नतयः सप्त नलुप्ता भरतर्षभ । आर्यास्तथा व्यसनिनः स्वनुरक्ताश्च सर्व्वशः ।

कचिन्न कृतकैर्दूतै र्ये चाप्यपरिश्रद्धिताः । लत्ता वा तव चामात्यैर्भिद्यते मन्वितन्तथा ।

मित्रोदासीनशत्रूणां कचित्देतसि चिकीर्षितं । कचित्सन्धिं यथाकालं विग्रहं चोपसेवसे । कचिद्वृत्तिमुदासीने मथ्यसे चानु

मन्यसे ।